

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

D[omi]nica octaua post penthe[costes]. Sermonis quinquagesimi septimi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

qui facit voluntate prius mei qui in celis est: Jo. 6. hec est at voluntas prius mei qui misit me. ut ois qui videt filium et credit in eum. habeat vitam eternam. Ille vero credit in filium qui ea facit que ipse dei filius mandauit: Ipse intrabit in regnum celorum: regnum celeste debet merito dari ei qui facit voluntate prius celestis. qui pro remunerat filium non ahemus. sed propriis bonis. Rursum dignum est eum qui credit sic in filio quod eius seruat mandata esse in regno celorum. ubi Christus est. Jo. 17. pro quo dedisti mihi. volo ut ubi sum ego. et illi sint mecum ut videant claritatem meam quam dedisti mihi

Unica octava post penthe. Sermonis quinquagesimi septimi. Prima pars A

Dmo quidam erat diuines qui habebat regnum. Luc. 16.

Sic dicit Christus. Opponio quedam errornea ingenita est mortalibus quod angustia etima et bona minuit. et hoc est illa oppositio quod hoies credunt se quietum possident in sua vita possidere ut dominum. cuius con-

trairem tunc appetunt quoniam de temporalibus istis oportet deo reddere ratione. cum enim dominus est dispensator reddat alteri ratione manifestum est. quia homines non sunt domini temporali sed dispensatores. Et hoc totius declaratur in parola patris euangelii de villico iniqtatis. quod in tres partes dividitur. primo ponit citationem villici ad reddendum rationem. secundo explicat eius sagacitas ad futurorum prissionem. ibi. ait autem villicus intra se. 3. amenda te ipsum prudencia ad nostram eruditum. ibi. Et laudauit dominus. B. Circa primum tria facit. permittitur enim villicatus amissio: hoc quidam erat diuines: hoc iste deus est omnipotens qui homo dicit. eo quod hominem singularem habeat curam et pudentiam. ac si homo esset. ipse vero diuines est. cuius est eternus et terra et oia que in eis sunt. de cuius dominus dicit Agnes virgo. cuius opes numerus deficitur. cuiusque diuinitate non defractur. et attende quod mundani hoies illi dicitur diuinitate. qui bonis temporalibus habundat. Sed hoc non est verum. quod omnino de seipso reddendum est non faciunt diuinitates. Et id bonis temporalibus ille diuines est. qui ostendit diuinitates. Thos. 5. Sufficiebat nobis paupertas nostra. sed ille est diuinitas qui habundat que sibi tolli non possunt. et hec sunt vere diuinitates vatum et gracie quibus omnibus diuines est deus omnipotens. Ipse enim est diuines infinita bonitatem. Ro. 2. an diuinitas bonitatis dei contumis. Diuines est multitudine mie. Eph. 2. deus qui diuines est

lvi

in misa Dives est inhabundanti ḡra. Eph. 1. h̄m diuicias ḡre eius. que suphabundat in nobis. Item est d̄ives nobilitate cognitōis. Ro. 11. D̄alitudo diuiciarū sapie et scientiae dei. D̄ives est magnitudine glie h̄est. 1. oñdit diuicias glie regni sui ac maḡtudinē et iactantia. Cuins diuicie tante sūt autoritat̄s ut om̄es hom̄ies qui diuites sunt. eius diuiciis sūt diuites. 1. Re. 2. d̄ns paupem facit et ditat. Prover. 10. b̄ndidio dñi d̄m̄tes facit. Itē sine eo q̄libet est paup. Job. 1. d̄ns abstulit sicut dño placuit. ita facta est Largit aut̄ deus homīm̄ sex genera diuiciarū. s. diuicias nature. fortune. corporis. aie. gracie. et diuicias glorie. diuicie naturae sunt amunes. mūdi. s. machina cum suo ornatu. celū cū syderib⁹ et omni suo ornatu terra. ignis. aer aqua. et omnia que in eis sūt. q̄ dedit deus in misteriū cunctis genib⁹. vt d̄ Deu. 4. diuicie fortune sūt. pecunia. possessiones mancipia. et bestie. de quib⁹. ps. omnia subiecta sub pedibus eius oves ēc. Diuicie corporis sūt. generositas. originis. sanitas fortitudo. et pulchritudo. et ordinata mēbroz̄ distindio. Gen. 2. Formauit deus homīm̄ de limo terrae. diuicie aie sunt virtutis sensuū. trascibilis. v̄tus amativa. ars ingenii. voluntas. intellectus. et memoria. Exo. 4. Quis fecit os homīm̄. aut q̄s fabricatus est videntē et tecū. nōne ego. Diuicie ḡre sunt. fides. spes caritas. fortitudo. t̄pacia. iusticia. prudētia. sciētia. sapiētia et intellectus. atq̄ r̄fus amicitia honor laus. et fama de quib⁹ omnib⁹ dīc aplūs. 1. Cor. 4. Quid habes homo q̄ nō accepisti. diuice glie sunt apta dei visio. dulcis ipsius amor. secura tranquillitas et angeloz̄ assortium. que esse adeo dicit aplūs Ro. 9. oñdit diuicias glorie sue in valis misie. que p̄parauit in gliam. patet igit̄ q̄ omne genus diuiciarū a deo est. Proi. 8. mecum sunt diuicie et glia vt ditez diligētēs me. et thzaires eorū repleam. C Qui hēbat villicū: villicus nomē habet a villa et dicit̄ custos ville. aut dispēsator bonoz̄ ville domini sui. quē nos itonomū vel gastaldū dicē possum⁹. Ex quo appet h̄m Am. q̄ nō sūt villici dñi. s. potius alienarū facultatū dispēsatores. Et nota q̄ q̄libet h̄o est villic⁹ dei. cui triplex villa amissa est gubenāda. et fruct⁹ ipsius dispēsare prudēt mandatū est. p̄ma villa ē mūdus iste. cui⁹ fructus sūt bona t̄palia. que q̄libet debet custodire ne alteri rapiat. et sibi amissa seruis dñi distribuere. Sed a villa est corpus p̄pū. q̄ custodiendū est ne p̄ q̄nq̄ portas sensuū mors igrediat̄ ad aiaz. ire. 9. m̄es in gressa est p̄ fenestrās nr̄as. bene custodiebat corp⁹. Job. dīc̄s

26

Sermo

31.ca. pepigi sedus cum oculis meis ne cogitarez quidē de vir-
gine Gre. ne incaute respiceret qđ postea iuratus amant. bona
etī ipsius corporis. vt sanitas fortitudo etī dispēsanda sunt ad
dei huius et honorē. Tercia villa est aīa que a p̄uis cogitatio-
nibus custodiēda ē cuī oēs v̄tutes dissibui dñt ad dei cognitōez
et amore Quā vero frēqnter male custodiunt iste ville. ideo se-
cundo ponit villici accusatio: Et hic dissamatus est apud illū
Aug. culpa publica sceleris. non indiget strepitu accusatoris.
talib eīm culpa seipam accusat. Et glo. sup Gen. Evidēcia pa-
trati sceleris nō indiget clamorē accusatoris. qz vō p̄ta n̄a se
publica deo. id in causa ista corā deo ip̄a v̄scēda corā deo. Ro. 2
testimōm reddente illis v̄scia eoꝝ. a mē lemnitē cogitationū ac
culatiū. aut etī defendētū in die cū iudicabit dñs occulta cor-
dium. Igīt etī taēte lingua. scelera peccatiū p̄tōrē dissamāt
et testis est v̄scia: D. Quasi dissipasset bona illius: bene
dicit q̄si dissipasset. et nō absolute dissipasset qz nullus q̄tūcūp
p̄tōr sic p̄t dissipare bona sibi a deo collata. qn deus ea redu-
cat in aliquē bonitatis ordinē. Si eīm aliquis ita male vixerit.
vt bona sibi collata dissipauerit. nō v̄tendo eis ad debitis finez
vite eterne. tñ hāc ip̄am dissipatōez deꝝ reducat in bonū iusti-
cie pumēdo p̄ p̄tēs vt dīc. aug. a nota q̄ mal⁹ v̄slic⁹. 1° dissi-
pat bona t̄palia aliena rapiendo. v̄suris. furtis. et rapinis. dis-
sipat etī p̄pria expendendo in luxuriis. commissariib⁹ in
pompa mūdi. castis munitōib⁹. eq̄tatiib⁹ et aliis supfluis Lu-
15. dissipauit subaz suā vimendo luxurias. Itē dissipat p̄tōr bo-
na corporis dū vti fortitudie ad bella saitatem ad vēneřa pulchri-
tudine ad vanā. Gre. de āgelicis. heu q̄ generosos vultus dy-
bos rapit. Ille i. murus ierlm dissipatus est. corpus murus
est aī. p̄ cuīd dissipatōez ingrediūt ad aīam vīcia. eccl. 10. q̄
dissipat sepe mordet eū coluber. Itē dissipat p̄tōr bona ter-
re ville. s. aīe ingenii nāq et arte quib⁹ debuisset p̄pam vitam
discutere dissipat in terrenis merchācis v̄tute amatiuā. q̄ tot⁹
debuisset ad purū tendere dei amore. dissipat p̄uis occupacētis
Job. 17. cogitatōes mee dissipate sūt torqntes cor meū. heu q̄
nobilia ingēnia multoz hoīm vīdem⁹ dissipari implicatōe tpa-
lis luci. q̄ie si intenderēt dūime cogitatōi. neq̄ arist. excelluit
set vīs ex ip̄lis. artē rursus iuēnit et industria m exagitādīz
vīs subtūliss. mercationū. sic vt cū etī p̄tēm faciūt vīdeant
se esse iustiā. Itē v̄tute pulcherrimā amore iqnāt occupacētis
pessimis. Ihet. 10. dūlumpserūt iacob et deus eius dissipauerit

3º ponit villicato ad iudicium: et vocavit illum: vocat deo pectorum
 triplacit aliquum per exteriorem predicatoris monem. aliquum per internam
 inspiracionem. cui pectorum substituit se ante deum. et discutit quodlibet in hoc
 mundo vixerit. aliquum tandem vocat uniusquecum in morte: et ait illi:
 tria bona dixit Christus pectori magne angustie et anxietate. que si
 continue auribus nostris insonuerint. nullo modo peccabimus. pectorum
 est rigidus reprehensionis: quid hoc audio de te. quare de te au-
 dio talia. de te namque sic dotato munere gloriam. puerum bimbi-
 dicione. substituto dispensatore meaz rerum. quem audio clamore
 de terra resonante. tam illegalitate. tam horribilia stelera. tam an-
 tiqua vicia. tantorum dissipasti tristitia. inquantus corpus. animi pec-
 eatis inueterasti. propterea audiuit deus et sprevit. et ad nihilum rede-
 git valde Israel. E. Secundum vobum est anxii timoris: reddite
 ratione villicatois tue: Non vobis tremendum. o verbum anxium. o vobis
 durum discussionis districte. quoniam exigetur a nobis ratio de occultis
 cordium cogitationibus. de quibuscum etiam otiosis monib[us]. de cunctis
 nostris actionibus. tunc apti erunt libri celestes. tunc aptus erit liber
 conscientie. in quo leger memoria quocumque cogitauit. dixit et fe-
 cit. tunc examinabuntur facta. tunc discutietur ratio vite nostra. huiusque
 futurus est securus in illo examine. quoniam patet que nunc latent ar-
 guente luce. Tertium vobis est amari doloris. ita enim non poteris vil-
 licare: in futura enim vita tollitur omnis villicatio. ita ut ulterius
 nec bene male possit operari. magnus igitur dolor est aie quoniam pri-
 mante hora mortis audit sibi dicitur. quod ulterius villicare non pos-
 sit. puto quod totum mundum daret. ut sibi accederet spatium unius hore
 quo peniteret. et aliquid boni ageret. sed non dat sibi. quod tempus illud
 reddere rationis est. et non exercende villicatois. Audiamus igitur
 hec tria. verba severi iudicis. et ante iudicium penitus iusticiam. ut
 non peccemus. Dierum 22. terra era terra. audi bimbi domini. Dierum
 38. audi et bene tibi erit. Legitur quod abbas quodam bona monasterii
 dissipauerat. multaque pars erat onerata. ad quem affirmantur ve-
 nit inueniens quodam albis idutus dices. sitis patris domine abbas die
 tertio mecum venire ad dominum meum redditur. roborum unius vite vere
 quod ille interrogauit. et quod est dominus tuus ad cuius me citas iudicium at ipse
 dominus inquit est. quod fecit celum a terra quibus audiret abbas ille substituit
 vestimenta facie ad pie et anxiem fles et geminas quod dum sui isolarentur. quod
 esset spes salutis a medicis causasque iniusticie perquireret. nihil lo-
 quebat. tandem vero importunitas deuidens precibo ad dei inquit
 iudicium etiam visibiliter die tertio vocatus sum et mihi di-
 cabis quod tristaris horribus gemitus eum amitis ad puniendos. respondit tempus non
 esse age de pace. sed dominus reddede eo igitur dissipante penitentem. venit ad

Sermo

eu die 3° prior inuenis. venire inqt dñe abbas eam⁹ ad dei iudicium. surrexit ille de lectulo a mēbris infirmis sequebat angelum cūq; ad mediū domus venisset nō se temens p debilitate cedit retrosum & fractis cervicib⁹ emisit spm qui stat⁹ ad dei est rapt⁹ iudicium nā vt dic Xu. i h̄mone in oecetū hac q; ppe anim aduersione impius puit. vt moriēs obliuiscat̄ sui. qui dū viueret oblit⁹ ē dei ḡ dū tpus h̄em⁹ open⁹ bonū ſe. Scda para

ad fugiendū iudicium. & tria facit. pmittit em̄ mē tis anxietas: ait at̄ villicus intra ſe: intra ſe loquit̄ quia nullū in caſu iſto iuuenit amicū quē diſulat: quid faciā qz dñs me⁹ auſert a me villicat̄. Cris. fidelis dispēſator q de ppa dispensacōe dſidit. desiderat cū paulo diſſoluī. et eē cū xpo. is autē cuius ſūt vota terrena anxiat̄ in exitu. Job. 31. qd faciāz cū ſurrexerit dñs ad iudicium. et cū qſierit quid rſidebo ei: fodere nō valeo. Cris. impotentē eſſe in ope crimē eſt vite inher̄tis. nō em̄ timeret ſi qſuewſſet affectare labores. duob⁹ aī mo/ dis indigēs potest acq̄rere neceſſeria aut opando qd iſte nō po/ terat. vñ dixit. fodere nō valeo aut mēdicādo qd iſte erubet̄ / bat. vñ ſubdit: mēdicare erubet̄: qz alii ipſe largiri qſueve/ rat. Seneca nihil inqt carius emiſt. qd p̄cib⁹ impetrat̄. If / Considerāndū eſt. qz in alia vita nec anima potest bona opari. quib⁹ adiuuet ad gl̄ia. nec ipſa bona potest ab aliis mendis / compatur eſtati. alia vero vita ſimilia eſt hyemi. in qua qlibet accipit quod eſt au acquifuit. ppter quod pigtum hominē hor/ tatur Salomon Prover. 6. vade ad formicaz o piger. & diſce fa/ buz ſibi. vñ Cris. vita pñs hēt exercitiū mā datoz. futura vere/ ſolatiū. ſi nihil opatus eſt hie fruſtra in futurz ſperas. Nec po/ virgiues que petet̄ oleum a prudentib⁹ repule ſunt. ſed nec / diues epulo mēdicās guttā aq recipit. alii etiā volet̄ ingredi / nuptias celstes. cū rubore nichil ſit dicit̄ xpo. amē dito vobis / emat nec eſt ibi venditor. Ite nec pōt aciſe mutuo. Ite nec al/ teri cambiare. vnde Cris. quilibet ſuā auerlationem vt tunicaz / induit non eſt eam exuere. nec alteri cambiare. hec igitur et eau/ fa quare erubenduz eſt in alia vita mēdicare. qua nō datur / mēdicāt̄. ſiue em̄ i alijs petat dono elemosine ſiue p̄tio. ſiue

cambio siue mutuo nō dabit ei. Propterea ppter frigus piger
arare noluit. mēdicabit ergo estate et nō dabit ei. h̄ nec anime
in alia vita pfect̄ p sandoz p̄ficiū. Tribu eim modis alijs
p̄ficiāt i cauſa. s. aduocat̄. ibi vō null⁹ erit aduocat̄is loc⁹
Ihe. 15. si steterit moyses et samuel corā me. nō est aia mea ad
plm istū. istos duos noiat. qz in causa pli sp fuerūt aduocati
et mediatores. et subdit. eic illos a facie mea et egrediant̄. q si
dixerit ad te. q egrediem̄. dices ad eos. het dicit dñs. q ad mō
tem ad mortē. et qui ad gaudiū ad gaudiū. et qui ad famē ad fa
mez ēt. Scđo p̄ficiant̄ in causa amicitia et slāguinitas. qn re
us est amic⁹ vel slanguine⁹ amicoz iudicias. h̄ in alia vita tale
p̄ficiū nō hēbit. qz nullus sandoz amicos vel slanguineos
poterit liberare. Eze. 9. Si fuerint tres viri illi in modio pētōeū
Noe Daniel et Job ipsi iustitia sua liberabunt aias suas. viuo
ego dicit dñs qz nec filios suos nec filias liberabūt. 3° in causa
reō p̄ficiū p̄stant p̄c̄s amicoz et potentiu. h̄ nec istud hēbit
locū in alia vita. qz omes orōnes saudoz simul iuncte nō libe
rarent vñā aiam ad infernū damnata. Die. 7. noli orare p̄ po
pulo hoc. nec assumas p̄ eis laude et orōne. et nō obſistas mihi
quia uō exaudiā te. erubescendū est ergo in alia vita sandoz
p̄ficiū mēdicare. qz nō obtinent. Et Scđo ponit asili la
guntas: scio quid faciam: qz anteqz tollar a vilificatione debita
relaxabo debitorib⁹ dñi mei. et distribuā eis de facultatib⁹ eius
vt cū amotus fero a vilificatione: p̄sniam mortis quilibet a vil
ificatione amouet. recipiat me ipi qz relaxauit debita et facultates
tradidi dñi mei: in domos suas: vt nō cogat fodē. à mēdicare
puidic̄ igit iste villicus requiē post ap̄pletū villicatus officiuz:
non laborando nec menducando. sed potius bona sui dñi distri
buendo. Vbi considerandū est. qz vt supra dictū est. tres ville co
misse sunt hoi. corpus. s. mūdus et anima. quaz fructus debet
dispensare ad honore dei. corpus nanc suuz debet distribuere.
in ieiuniis vigiliis et ceteris laborib⁹ p̄ deo assūmptis. et sic bo
na corporis optime erunt dīpensata. Si vero corporis labores su
stine non posset. qzadmodū et hic villicus dicebat. fodere non
valeo. salte bona aie que sūt amor cognitio et memoria. ita di
tribuat orando meditando de lege dei et cunctis etiis iūmīos
amando. vt orationibus sibi recompensetur. Quod laboribus
efficiere non potuit. q si rursus etiam orare erubescit. Ut pote
quia nescit quemadmodum et hic villicus aiebat: mendicare
erubesco: qui enim orat mendicat. petit enim suffragium tunc

et iugis faciendum, an
abundat amnis, an de-
ferandum, an clavis do-
mest ferro remittenda
infigendum, fieri latro-
nem ergo et soror pre-
cipiter, et hincne ferre
in quod velutum fieri
in dico, prudenter rati-
o mutare in skribere
et separare p[er]ficia. Deo
no[n] possumus res[pon]sos para-
dola habet, sed ut eius aspi-
ram sequar m[eu]r. Doloris
et per vario fringendu[m]
et ex parte rehabilitari
et hinc q[ui] latu sicut evoluti
est, et aliis extenuata.

Sermo

œr te nō restat nisi q̄ puidet sibi talis de bonis tercie ville dñi
sui. s. de bonis t̄palib⁹ elemosinas largiendo. q̄ talis dispensa/
tio omnē defectū excusat corpis & anime. vnde Dan. 4. peccata
tua elemosinis redime. ieumū enī quod est distributō bonor⁹
corpis. et ořo que distribuit bona aie. atq̄ elemosina que di-
stribuit bona mūdi sunt opa quib⁹ habet vita eterna. h̄ elemo-
sina supercedit. tho. 12. bona ē ořo cū ieumio & elemosina ma-
gis ū. Tercio ponit exegitati consiliū executio: conuocatis
itaq̄ singulis debitorib⁹ dñi sui: debitores appellat qui debe-
bant dño anniūarios redditus p̄ bñficijs & possessionib⁹ noie
ipius retēs: dicebat p̄mo. q̄ntū debes dño meo. at ille dixit.
centū cados olei: Beda. cados grecē amphora est. quā vulgaris
ter barile dicitur. atnēs tres vnas: dixitq̄ illi: accipe caudēz
tuā. cautio est cyrographū sive cartula debiti manu debitoris
scripta. in qua p̄fitē se esse debitorē alicuius. et ipam cartulaz
nō retinet debitor. sed tradit eam dño. omnia vero iura dñi et
cartas habbat villic⁹ iste penes se. & iō potuit tradē eas debito-
ribus: et sede cito et scribe: de manu tua sicut et p̄iorē scriptu-
ram manu tua scriperas: q̄nquam̄ta: dimidiā p̄tez annualū
redditū ei dimisit: deinde alij dixit. tu vero q̄ntuz debes. qui
ait. centū cho: os triticā: Cho: 30. modios atinet. & est onus ca-
meli: ait illi. accipe literas tuas: q̄s prius tuis manib⁹ notasti.
et scribe octoginta: q̄ntā p̄tem debiti relaxauit.

Tertia pars.

D

Edio amendatur villic⁹ prudencia ad nrām eruditio-
nē. cū dī. & laudauit dñs. 1.º amēdat villic⁹ dices:
& laudauit dñs villic⁹ iniquitatē q̄ prudent & sagacē
fecisset. Nota q̄ nō laudauit eum de fraude facta. h̄ de prudēcia
qua sibi puidit in posterum. econtrario ergo vt dīc. Aug. ista
similitudo intelligēda est. si enī laudari potuit. qui in fraude fe-
ctus prudēcia. multo amplius placet deo. qui h̄m eius impium
ista opa faciūt. vel alij laudat opus villici. nō in se h̄m suo sig-
ficato. q̄cquid enī hēmus est dñi dei nr̄i. vñ si de bonis dñi no-
bis collatis largiendo elemosinas puideam⁹ in postez. lauda-
mur ab ip̄o. vñ alij. nō amēdant dñs absolute prudēciā villic⁹
sed in apatione ad prudēciā sc̄tor̄. q̄ prudentiores fuit ad frau-
dem q̄b̄ iusti ad iusticiā. et h̄ est q̄d subdit: q̄ filij huic seculi &
amatores mūdi. prudēciores filij lucis. filios lucis sc̄tos appellat
quoꝝ opa nō sūt i tenebris. h̄m lumen gr̄e. in generatōe sua se-
& in secularib⁹ ad que vident̄ geniti prudentiores sūt. Dīc. filii
seculi hui⁹ nō sapiētores h̄ prudēciores dicunt̄ filii lucis. & hoc

nō absolute. sed in generatione sua. id ē in secularibus. atēdam⁹
 quo seculares peccatores sūt ad lucra trahā. qualit carnē pa-
 scant. bñ induant. quo ingenio saeves p̄ncipū acquisat. peccatores
 sūt ad h̄c mūdāna. q̄ multi iusti ad acquirenda celestia.
 vñ apli dormiebat qñ iudas circuibat hicimde ut traderet xp̄m
 sic dormiētib religiōb. seculares lucra sedant. terra mari et mil-
 le pericul. Itē vidēmus hoies seculi armis industres ad defensio-
 nē suā. et expugnandū inimicos. magis q̄ multi iusti sint pru-
 dentes temptationib resistere. et diabolū expugnare. Itē vide-
 mus mulieres magis se cenare ut placeant mundo. q̄ multi ut
 placeant deo. ppter q abbas madanuſ cū videret meretrice or-
 natā plāxit. q̄ magis ipsa satagebat mūdo placere. q̄ ipse deo
 I. Secūdo adducit salubre documentis: et ego dico vob. facite
 vob amicos: amicos nob faciū paupes. cū eis largim elemo-
 sinas: de māmona iniquitatis: Aug. q̄ hebrei dicit māmona-
 latini diuicias vocant. Aduertendū q̄ nō precipit dñs fieri ele-
 mosinas de male acquisitis. eccl. 34. Dona que iniqui donant
 nō approbat altissimus. neq; p̄spicit in oblationib iniquozz.
 q̄ qui offert sacrificiū de substātia paupis quasi qui viātimat si
 liū in aspectu patris. māmona vero iniquitatis ut dicit Aug.
 diuicie sūt vñcunq; habeant. que si male acquisite sint faciendū
 ē amicos eas restituendo. vñ pristina amicitia reparet. licet resti-
 tutio nullius sit meriti. si vero diuicie uō sunt de malo acquisite
 rursus nihil oīus dicunt māmona iniquitatis. et hoc ppter mul-
 ta. pmo bm Aug. q̄ nō sunt vere diuicie. imo paupertate plene
 et sp casib obnoxie. si em vere diuicie eēnt securitate prestant
 secūdo eo q̄ iniqui sibi astituit s̄pē in eis Psal. et in multitudine
 diuicazz suazz gloriāt. tertio ut dicit Amb. q̄ temptat aias
 nrās cupiditatē. ut velim⁹ seruire auaricie que ē idoloꝝ seruit⁹
 quarto bm basi. q̄ vt i plurimuz acqrunt inq. vñ puerbialit
 dicit nō est cumulus sine puluere. Quinto bm theo. q̄ inq re-
 tinent. magna em nequità ē ea retinere. vñ dñt viuere paupe-
 res et pmittere eos moxi. sexto q̄ inq expendunt in luxuriis &
 dissipationib atq; aliis supfluis. septimo q̄ ppter diuicias plu-
 ra dmittunt inq. octauo q̄ aios hñtū faciūt iiquos ut sp am-
 plus desiderent. nono dicunt diuicie iniquitatis. id ē meqlita-
 tis. q̄ meqlit possident: ut cū defecritis: p̄ moētē. cum hō mo-
 ritur deficit ei vita. deficit mundus. deficit amici & consanguinei.
 deficit opes. deficit possilitas ad bene operandum.
 Videat ergo quilibet. ut dum hic viuit domis elemosinarum.
 acqrat sibi amicos i alia vita. alias male eēt recept⁹. Hic eadit

Sermo

exemplū eius qui habuit tres amicos. quorū vnu dilexit plus
q̄ mādū. s. et dīmīcas. alterū q̄ntū se filios. s. vxorē et dīsangui-
neos. alteruz minus se. s. paipes. quorū p̄mus hō eunti ad dei
iudicū tribuit. vix vñ moriens tegat. alter comitāt ei vsc̄ ad
foueaz. h̄ mia in paipes ante deū vad it cū moriēte. vñ Amb.
sola mia comes est defunctoz. vñ subdit: recipient vos in eter-
na tabernacula: paipes vos recipiunt in celis. qz mie opus il-
lis impenfuz causa est. vt illic recipiam. igit̄ ut dicit Greg. Si
eoz amicius. acq̄rimus eterna tabernacula. p̄salare debemus
qz p̄ onis potius mūera offerim⁹. q̄ egenis dona largiamur.
p̄seim⁹ etiā vt dicit Cris. qz elemosina est ars areuz qz data
in terris. fabricat in celis nō luteas domos sc̄ celester. nō transi-
toria tabernacula h̄ eterna. q̄lem quisq; edificauerit talē repiet
exemplū regis īdie q̄ repit palatiū in celis fabricatū ex elemo-
sīs substācie sue. qm beat⁹ Tho. apl's paupib⁹ erogauat.

Onica nona post penth. Sermo lviii

Prima pars.

Vm appropinq̄ret ihus Iherosolimā x. Lu. 19
nō est sine prudētia. si aliq; suis etiā dāmmis
castigat. sed ille prudētior est. quē dāna corri-
gunt alioz. longe vero omnib⁹ quisq; magis
sapit. si nullis dāmmis. h̄ solo emendat iudicō
rōnis. volens igit̄ ecclia nos corrigi vel alioz exemplo euāge-
liū p̄ponit de destructione gētis iudayē ne similia fatim⁹. p̄p̄t
que illi pierant. vñ in hodierna epistola. Cor. 10. scripta sunt
hee ad correctionē nr̄az. in quos fines seculoz deuenerūt Tria
igit̄ tangunt in euāgelio hodierno. Primo ḥ passio saluatoris
de ruitura ciuitati. Secundo declaratio erroris de fūta calamitate
ibi. qz vement dies x. Tercio opatio feruozis de amouenda
cupiditate. ibi. et ingressus. x. Circa p̄mū tria facit. pre-
mittit em̄ fletū ḥ passionis. Obi sciēdū q̄ ea que legunt in p̄nti
euāgelio facta sūt dīnica palmarū. vementē em̄ xpo de bethamā
iheroliam occurrit ei sedenti sup̄ aselluz multitudō magna de cui
tate. cum ramis arborū cantanū. benedictus rex israhel qui ve-
nit in noīe dñi. igit̄; q̄ appropinq̄ret ihus iherosolimā: hoc est
ciuitas regalis et fācētoralis. in qua multitudo maxima due-
nerat vndiq; ad festū pasce celebrandū. ad ipam vero ciuitatez
appropinq̄bat xp̄us. vt in ea mortem suscipiens humanum ge-
nus redimeret. videntis ciuitatem: in qua passurus in breui fa-
mosissimam laudibus, potētissimam cīnibus, fluentem deliciis,
habundātē dīmīcas, et edificiis pulcherrimā; quā videbat quidē

14. April. p. Preter.

Commentario ciuitatis Hierosolymitanae.